

Lorena Anton, Mihaela Barbu, Ioana Petrescu

„*Dincolo de hotarul satului*“ (narațiuni contemporane despre migrația la muncă în străinătate)

Cercetarea de teren desfășurată în comuna Bughea de Sus, județul Argeș, de către o echipă a Facultății de Litere coordonate de conf.dr. Rodica Zane a avut ca obiect de studiu narațiunile personale despre plecarea la muncă în străinătate, fenomen actual în România de azi. Interveniurile realizate au ca informatori principali un număr de șase localnici, plecați la muncă pe diferite filiere (Spania, Italia, Israel, Columbia) și în diferite perioade (înainte de căderea regimului comunist, dar mai ales după anii '90, în „perioada de tranziție”, așa cum este ea numită în discursul științelor politice românești).

Specia cercetată este una relativ nouă, denumirea de **narațiune personală** începând să fie aplicată consecvent în folcloristica anglo-saxonă în anii '70. Deși la noi nu s-a bucurat inițial de atenția acordată speciilor tradiționale ale epicii populare, e amintită de folcloriștii români sub denumirea de **memorată** sau **povestire***. În lucrări recente, valoarea identitară a povestirilor vieții este abordată, din punct de vedere antropologic (S. Vultur), al istoriei orale (A. Hartular) sau etnologic (O. Hedeșan, N. Știucă). Pe plan internațional, în științele sociale, conceptul poate fi întâlnit sub diverse denumiri: “cronicate” (*chronicates* - Juhart Pentikäinen), “narațiuni cotidiene” (*every-day narratives* - Hermann Bausinger), “narațiuni-cronica” (*chronicle-narrations* - Ina-Maria Greverus), “comentarii”, “rememorări personale” și “proto-mărturii” (*commentaries, personal recollections, proto-testimonies* - Jan Vansina), “reminiscente de lucru” (*labor reminiscences* - Siegfried Neumann), “povestiri adevărate” (*true stories* - Ilona S. Dobos), “povestiri de familie” (*family stories* sau *family sagas* - Mody C. Boatright), “povestiri de viață” (*récits de vie* - Bogumil Koss), ș.a.m.d.

Mihai Pop, în articolul său din „Memoriile Comisiei de Folclor”, I, din 1987, subliniază atenția care ar fi trebuit să se dea, la acea dată, nu numai *povestitului tradițional*, ci și *povestitului viu* al celor care „povestesc despre locurile și viața lor, despre pelegrinările lor prin lume. De pildă, cei ce povestesc întâmplări din timpul celor două războaie din urmă” – și, s-ar putea adăuga, din timpul migrației la muncă în străinătate. Profesorul amintește termenul de „life stories”, pentru a grupa aceste tipuri de povestiri factuale.

Debut

Data fiind amploarea fenomenului în contemporaneitate, s-ar putea considera că narațiunile de acest tip, **factice**, sunt în măsură să revitalizeze povestirea tradițională, așa cum este ea înțeleasă, ca specie a epicii populare.

Având în vedere că tema cercetării a fost *narațiunile personale despre migrarea la muncă în străinătate*, am considerat că poate fi utilă o abordare la nivelul contextului genetic, dar mai ales la nivelul contextului generic al acestor povestiri.
